

Introducció a l'Espanyol Llengua Estrangera

Codi: 105862

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2504012 Estudis d'Espanyol i Xinès: Llengua, Literatura i Cultura	FB	1	2

La metodologia docent i l'avaluació proposades a la guia poden experimentar alguna modificació en funció de les restriccions a la presencialitat que imposin les autoritats sanitàries.

Professor/a de contacte

Nom: Joseph García Rodríguez

Correu electrònic: Joseph.Garcia@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: espanyol (spa)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: No

Grup íntegre en espanyol: Sí

Prerequisits

Aquesta assignatura requereix un domini de l'expressió oral i escrita de l'espanyol equiparable al que s'obté en finalitzar el batxillerat. Es considera, per tant, imprescindible una correcta expressió oral i escrita de l'idioma.

Objectius

Aquesta assignatura pretén aportar a l'alumnat una visió general i completa del diferents aspectes relacionats amb l'espanyol com a llengua estrangera (ELE). Es tracta de proporcionar les eines teòrico-pràctiques suficients perquè, en cursos posteriors, els i les estudiants siguin capaços d'afrontar amb més detall l'anàlisi de diversos fenòmens lingüístics i culturals que succeeixen a l'aula d'ELE, en general, i en el context xinès, en particular. En finalitzar l'assignatura, l'alumnat tindrà una base sòlida que li permetrà (1) conèixer els diferents mètodes i enfocaments de l'ensenyament de llengües estrangeres, (2) reflexionar sobre les variables contextuals en què es troben els i les estudiants d'ELE i, més concretament, les persones sinoparlants, (3) identificar els principals problemes lèxico-semàntics, gramaticals, fonètics i pragmàtics que poden sorgir durant el procés d'ensenyament-aprenentatge de l'ELE, (4) proposar activitats i recursos per diferents nivells d'ELE amb la finalitat de desenvolupar òptimament la competència comunicativa de l'alumnat i (5) avaluar eficaçment les destreses lingüístiques dels i de les estudiants.

Competències

- Actuar en àmbit de coneixement propi avaluant les desigualtats per raó de sexe/gènere.
- Analitzar les principals propietats fonètiques, fonològiques, morfològiques, sintàctiques, lèxiques i semàntiques de la llengua espanyola i del xinès mandarí.
- Comparar l'espanyol i el xinès a partir del coneixement lingüístic i literari de les dues llengües.
- Demostrar capacitat per al treball autònom, per a l'autoanàlisi i per a l'autocrítica.
- Descriure els fonaments lingüístics en els quals se sustenten els estàndards de l'espanyol i del xinès mandarí.
- Identificar i aplicar els diferents mètodes i enfocaments de l'ensenyament de l'espanyol com a llengua estrangera.

- Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.
- Que els estudiants sàpiguin aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Reconèixer els factors de variació lingüística de l'espanyol des dels punts de vista diacrònic i sincrònic.

Resultats d'aprenentatge

1. Comunicar fent un ús no sexista ni discriminatori del llenguatge.
2. Construir textos d'acord amb les diferents tipologies discursives.
3. Construir textos normativament correctes.
4. Construir un text escrit amb correcció gramatical i lèxica.
5. Construir un text oral amb correcció gramatical i lèxica.
6. Definir els conceptes de competència semàntica i pragmàtica.
7. Descriure l'estructura de la llengua espanyola.
8. Distingir els aspectes sistemàtics i normatius.
9. Elaborar un discurs organitzat i correcte, oralment i per escrit, en la llengua corresponent.
10. Explicar les normes ortogràfiques.
11. Fer servir els instruments d'avaluació per a mesurar el grau de coneixement d'una llengua estrangera.
12. Identificar les idees principals i les secundàries i expressar-les amb correcció lingüística.
13. Interpretar el procés d'adquisició de l'espanyol com a llengua estrangera en contrast amb altres llengües.
14. Interpretar i il·lustrar els principals conceptes lingüístics i literaris.
15. Proposar projectes i accions que incorporin la perspectiva de gènere.
16. Reconèixer les varietats lingüístiques de l'espanyol.
17. Redactar correctament un text no normatiu prèviament analitzat.
18. Relacionar la teoria lingüística amb la metodologia feta servir en l'àmbit de l'espanyol com a llengua estrangera.
19. Sintetitzar els coneixements adquirits sobre l'origen i les transformacions experimentades pels diversos camps d'estudi de la disciplina.
20. Utilitzar correctament els diferents registres de l'espanyol.

Continguts

- 1) Conceptes bàsics i documents essencials: el *Marc Comú Europeu de Referència* per a les llengües (MCER) i el *Plan Curricular del Instituto Cervantes* (PCIC)
- 2) Mètodes i enfocaments en l'ensenyament de llengües estrangeres
- 3) Introducció a l'ensenyament del lèxic, la gramàtica, la fonètica i la pragmàtica en ELE
- 4) Les lectures graduades
- 5) Manuals, tipologia d'activitats, estratègies i recursos TIC
- 6) L'avaluació a l'aula d'ELE

Metodologia

L'aprenentatge d'aquesta assignatura per part de l'alumnat es distribueix de la següent manera:

- Activitats dirigides (35%): classes magistrals, pràctiques i seminaris dirigits pel professor en els quals es combinarà l'explicació teòrica amb la discussió de tot tipus de materials.

- Activitats supervisades (10%): tutories programades pel professor, dedicades a la correcció i comentari de problemes en els diferents nivells de l'anàlisi lingüística.
- Activitats autònomes (50%): temps dedicat a l'estudi personal i a la realització de treballs, comentaris analítics i preparació de presentacions orals.
- Activitats d'avaluació (5%): l'avaluació de l'assignatura es realitzarà mitjançant presentacions orals i proves escrites

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Sessions teòrico-pràctiques	60	2,4	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20
Tipus: Supervisades			
Tutories	15	0,6	1, 9, 12, 13, 14, 15, 18
Tipus: Autònomes			
Estudi i preparació de proves i treballs	75	3	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20

Avaluació

L'assignatura s'avaluarà de manera continuada amb la finalitat que el professorat pugui observar l'evolució dels i de les estudiants pel que fa a l'assimilació i aplicació dels continguts.

Les activitats que es portaran a terme són les següents :

1. Activitat teòrica (30 %): l'alumnat haurà de demostrar que domina les diferents qüestions teòriques treballades a l'assignatura.
2. Activitat pràctica (30 %): l'estudiant haurà d'analitzar i resoldre de manera adequada diferents casos problemàtics relacionats amb alguns dels aspectes estudiats a classe.
3. Activitat teòrico-pràctica (40 %): l'alumnat haurà d'aplicar sòlidament els continguts teòrics i pràctics tractats al llarg del semestre.

Les faltes d'ortografia, expressió, lèxic i sintaxi tindran una penalització de 0,25 cadascuna, sense límit, sobre la nota final en les diferents activitats.

Per superar l'assignatura, caldrà realitzar i aprovar (amb un mínim de 5) totes les proves. La nota final, un cop sumades totes les notes i aplicats els percentatges a dalt indicats, haurà de ser igual o superior a 5.

Si bé és responsabilitat de l'alumnat portar al dia l'assignatura, el professorat indicarà amb suficient antelació la data de cadascuna de les proves.

En cas que les proves no es puguin fer presencialment s'adaptarà el seu format (mantenint-ne la ponderació) a les possibilitats que ofereixen les eines virtuals de la UAB. Els deures, activitats i participació a classe es realitzaran a través de fòrums, wikis i/o discussions d'exercicis a través de Teams, etc. El professor o professora vetllarà perquè l'estudiant hi pugui accedir o li oferirà mitjans alternatius, que estiguin al seu abast.

S'obtindrà la qualificació de "No avaluable" quan l'estudiant no realitzi cap de les proves o quan un/una estudiant hagi realitzat només un 30% de las evidències d'avaluació. L'elaboració de més del 30 % de les proves suposarà, doncs, la voluntat de l'estudiant de ser avaluat en l'assignatura.

Es podrà optar a la recuperació només en el cas de què l'estudiant hagi obtingut un "No avaluable" en aquelles proves que en el seu conjunt no comportin més d'un 60 % del total de la nota final de l'assignatura. Qui s'hagi presentat a totes les proves o al 60 % de les mateixes també podrà optar a la recuperació.

En cas de demanar resposta a exàmens o sol·licitar presentació d'activitats, treballs, etc., ha de ser tot original i no està permesa la còpia total o parcial de materials ja publicats en qualsevol suport. En cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procés disciplinari que s'hi pugui instruir. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Activitat pràctica	30 %	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 9, 11, 12, 13, 15, 17
Activitat teòrica	30 %	0	0	1, 6, 9, 10, 12, 13, 14, 16, 18, 19, 20
Activitat teòrico-pràctica	40 %	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20

Bibliografia

Acquaroni Muñoz, R. (2000): "Del texto *apropiado* a la *apropiación* del texto. El tratamiento de la comprensión lectora en la enseñanza-aprendizaje de E/LE según las principales orientaciones metodológicas", en Isabel Alonso Belmonte (coord.). *La comprensión lectora en el aula de E/LE*, monográfico de *Segunda Etapa Carabela*, nº 48. Madrid: SGEL, pp. 45-63.

Arriaga, N. (2014): "Acerca del aprendiente sinohablante de español". *Monográficos SinoELE*, 10 (La enseñanza del español para sinohablantes en contextos), 77-94. Disponible en http://www.sinoele.org/images/Revista/10/Monograficos/EPES_2013/arriaga_77-94.pdf

Blanco Pena, J. M. (2011): "Principios metodológicos en la enseñanza de E/LE en contextos sinohablantes". *Sinoele*, IV Jornadas de Formación de Profesores de Español como Lengua Extranjera, "Didáctica y materiales en el aula de E/LE en China". Disponible en http://sinoele.org/images/Congresos/IVJornadas/Actas/blanco_60-81.pdf

Bordón, T. (2004): "Panorama histórico del desarrollo de algunas de las cuestiones fundamentales en la evaluación de segundas lenguas". En *Carabela*, nº 55, Madrid: SGEL, pp. 5-29.

Brucart, J. M.^a (2005): "La gramática en ELE y la teoría lingüística: coincidencias y discrepancias", *RedELE* (Revista electrónica de didáctica del español como lengua extranjera), 3. Disponible en <https://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=1111572>

Consejo de Europa (2002): *Marco Común Europeo de Referencia para las lenguas: Aprendizaje, enseñanza, evaluación*. Instituto Cervantes. Madrid: Instituto Cervantes/MECD/Anaya. Disponible en https://cvc.cervantes.es/ensenanza/biblioteca_ele/marco/cvc_mer.pdf

Cortés, M. (2009): "Análisis de la enseñanza de ELE en China: dificultades y soluciones", *marcoELE 8 II Jornadas de Formación de Profesores de Español como Lengua Extranjera, Estrategias de enseñanza y aprendizaje del español en China*. Disponible en http://marcoele.com/descargas/china/cortes_analisis.pdf

Cortes, M. (2014): "Dificultades lingüísticas del español para los estudiantes sinohablantes y búsqueda de soluciones motivadoras". *Monográficos SinoELE*, 10. Disponible en www.sinoele.org/images/Revista/10/Monograficos/EPES_2013/cortes_173-208.pdf

- Eguiluz, J. y de Vega, C. (1992): "La evaluación: criterios para la valoración de la expresión escrita y de la expresión oral" Taller del consejo de Europa: *Aprendizaje y enseñanza del español-lengua extranjera en la enseñanza secundaria y en la educación de adultos*. Salamanca: Universidad de Salamanca.
- Fernández López, M.^a del C. (2005): "Principios y criterios para el análisis de materiales didácticos", en Sánchez, J. y Santos, I. (dirs.) *Vademécum para la formación de profesores*. 2ª edición. Madrid: SGEL, pp. 715-736.
- Fernández López, S. (1997): *Interlengua y análisis de errores en el aprendizaje del español como lengua extranjera*. Madrid: Edelsa.
- Galindo, M.M. y Pastor, S. (2007). "La evaluación en el aprendizaje y la enseñanza del español como L2/SL". XVIII Congreso Internacional de ASELE, Universidad de Alicante. Disponible en <https://marcoele.com/xviii-congreso-internacional-de-asele/>
- Higueras García, M.(2015-2016): "Cómo aplicar un enfoque léxico en la clase de lenguas extranjeras". *Actas de las VIII Jornadas Didácticas del Instituto Cervantes de Manchester*, Centro Virtual Cervantes. Disponible en https://cvc.cervantes.es/ensenanza/biblioteca_ele/publicaciones_centros/manchester_2015-2016.htm
- Huber, G. L. (2008): "Aprendizaje activo y metodologías educativas", en *Revista de Educación*, número extraordinario, Madrid, pp. 59-81. Disponible en <https://sede.educacion.gob.es/publiventa/detalle.action?cod=12391>
- Instituto Cervantes (2006): *Plan curricular del Instituto Cervantes. Niveles de referencias para el español*. Madrid: Instituto Cervantes. Biblioteca Nueva. Disponible en https://cvc.cervantes.es/ensenanza/biblioteca_ele/plan_curricular/
- Lamarti, R. (2014): "Mitos, falsas creencias y medias verdades asociados a los aprendientes sinófonos de E/LE y a su lengua nativa". *Monográficos SinoELE, 10* (Español para sinohablantes: estudios, análisis y propuestas), 145-152. Disponible en http://www.sinoele.org/images/Revista/10/Monograficos/EPES1011/EPES_I_145-152.pdf
- Larsen-Freeman, D.; Long, M. (1994): *Introducción al estudio de la adquisición de segundas lenguas*. Madrid: Gredos.
- Llisterri, J. (2002): "La enseñanza de la pronunciación", *Cervantes*, Revista del Instituto Cervantes en Italia: <http://liceu.uab.es/~joaquim/home.html>
- Lu J. (2008): "Distancia interlingüística: partida de reflexiones metodológicas del español en el contexto chino". *Análisis: México y la Cuenca del Pacífico*, 11, pp. 45-56. Disponible en <http://148.202.18.157/sitios/publicacionesite/pperiod/pacifico/Revista32/04%20LuJingsheng.pdf>
- Luzón Encabo, J. M.^a; Soria Pastor, I. (1999): "El Enfoque Comunicativo en la Enseñanza de Lenguas. Un desafío para los Sistemas de Enseñanza y Aprendizaje Abiertos y a Distancia". *RIED*, vol. 2, nº 2, pp. 63-92. Disponible en <http://revistas.uned.es/index.php/ried/article/view/2077>
- Martín Peris, E. (2000): "Textos literarios y manuales de enseñanza de español como lengua extranjera", *Lenguaje y textos*, 16, pp. 101-131.
- Melero, P. (2000): *Métodos y enfoques de la enseñanza/aprendizaje del español como lengua extranjera*. Madrid: Edelsa.
- Mendoza Fillola, A. (2004), "*Libro, déjame libre: Acercarse a la literatura con todos los sentidos*", *RedELE*, 1. Disponible en <http://www.sgci.mec.es/redele/revista1/mendoza.shtml>
- Muñoz Licerias, J. (1992): *La adquisición de las lenguas extranjeras*. Madrid: Visor.
- Penadés, I. (1999): *La enseñanza de expresiones idiomáticas*. Madrid: Arco/Libros.

Poch Olivé, D. (2002): *Fonética para aprender español: pronunciación*. Serie Estudios. Madrid: Edinumen.

Pons Bordería, S. (2005): *La enseñanza de la pragmática en la clase de ELE*. Madrid: Arco Libros.

Sánchez Griñán, A. J. (2008): *Enseñanza y aprendizaje de español como lengua extranjera en China. Retos y posibilidades del enfoque comunicativo* (Tesis doctoral). Universidad de Murcia. Disponible en <http://www.tesisenred.net/handle/10803/10944>

Sánchez Griñán, A. J. (2009): "Estrategias de aprendizaje de alumnos chinos de español", *II Jornadas de formación de profesores de ELE: Estrategias de enseñanza y aprendizaje del español en China*. Disponible en http://marcoele.com/descargas/china/sanchez-grinan_estrategias.pdf

Sánchez Pérez, A. (1992), *Historia de la enseñanza del español como lengua extranjera*, Madrid, SGEL. Disponible en <https://url2.cl/ftY56>

Santos Gargallo, I. y Sánchez Lobato, J. (2004): *Vademecum para la formación de profesores*. Madrid: SGEL.

Solís Casco, I. M.^a (2005): "La pragmática en el aula de ELE: los actos de habla indirectos" en *Actas del XVI Congreso Internacional de la ASELE: La Competencia Pragmática o la Enseñanza del Español como Lengua Extranjera*, Oviedo: Servicio de Publicaciones de la Universidad de Oviedo, pp. 607-615.

Vázquez, G. (1991): *Análisis de errores y aprendizaje de español / lengua extranjera*, Frankfurt, Peter Lang.